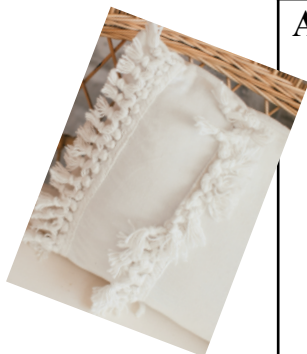

Apvidvārdi

1. Ieraksti tabulā apvidvārdam atbilstošu literārās valodas vārdu!

Apvidvārds	Literārās valodas vārds
ķocis	
brikštelī	
praņas	
ūlas	
naģe	
bulbas	

Attēli no interneta vietnes <https://www.pexels.com/photos>

Vienu un to pašu priekšmetu, parādību, dzīvu būtni, kurai literārajā valodā parasti atbilst viens vārds, dažādos apvidos var nosaukt ļoti dažādi. Iepazīstot šo dažādību, atklāsies latviešu valodas bagātība.

Apvidvārdi ir vārdi, ko lieto tikai kādā konkrētā apvidū vai daiļliteratūrā!

Daiļliteratūra veicina apvidvārdu iekļaušanos literārajā valodā.

2. Ieraksti tabulā, kā kartupeļus sauc katrā novadā!

Vidzemes vidienē	Zemgalē	Kurzemē	Latgalē

2.1. Kurā novadā kartupelim ir visvairāk apvidvārdu? _____

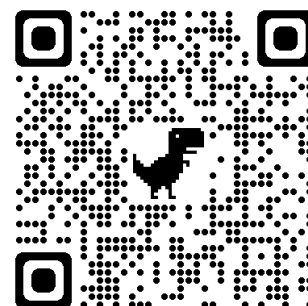
2.2. Kāpēc, tavuprāt, šajā novadā kartupelim ir daudz apvidvārdu?

---

3. Noskenē QR kodu un izpēti „Latviešu valodas dialektu atlanta” karti „Rakt (kartupeļus)”!

3.1. Uzraksti, kā kartupeļu novākšanu sauc dažādos novados!

Vidzeme	
Zemgale	
Kurzeme	
Latgale	

4. Strādā 2.darba lapā! Izlasi tekstu! Izraksti no teksta apvidvārdus! Veido apvidvārdu minivārdnīcu! Atceries, ka vārdnīcā vārdi ir jāsakārto alfabēta secībā!

Mūsmājas

Mūsmāju sētsvids bija apaudzis ar zaļu zālīti; tikai balti, izmīti celiņi aizstiepās no istabas durvīm uz saimnieku klēti, uz kalpu klēti, uz vāgūzi un uz aku. Uz aku gāja visplatākais un visbaltākais celiņš. Plata bij arī teka uz saimnieku klēti, bet tā nebija tik tīra kā citas, jo pa to vajadzēja nogriezties arī uz laidaru. (..)

Ap žeperainiem kociņiem vijās turku pupas. Lieli tumšlapaini jurgīņu krūmi rieta jau ziedus kā zaļas pogas. (..)

Istabas galā kuploja koku dārzs, aptaisīts ar slitiņu. Tur stāvēja četri lieli bērzi, balti un stalti, nokāruši lipīgi zaļās lapu pīnes uz jumta un gar sienu līdz logiem, un vēl zemāk. Pavasaros tiem laida sulas, bet nedaudz dienu tikai, lai koki neklūtu vārgi. Tad caurumus aizsita ar sausa koka tapām.

Zem bērziem čemurojās zaru zaros vecs pliederu krūms. (..)

Čermūkste bij pārkārusies sētai un akai pāri, kā spoguļoties gribēdama. Akas švierts aizvien braucēja viņas zarus, kad ūdeni smēla. (..)

Istabas rītu galā bij no smiltīm sabērts, ar vecu balķi norobežots zavoliņš. Uz zavoliņa saulainos svētdienas rītos gozējās viens otrs, dažreiz pat visa mājas saime. Tad zavoliņš likās skaistākā vieta pasaulē.

Turpat zavoliņa priekšā bij saimniecei **buraku** dārziņš. Te ēkas galā mājai nebij logu, tāpēc zeme ar katru dienu kļuva treknāka un treknāka. **Buraki** auga kā gaiļi, vai no zemes laukā gāzdamies. (..)

(Pēc Jāņa Jaunsudrabiņa „Baltās grāmatas”, pieejams <https://mape.skola2030.lv/resources/853>)

5. Kas šajā nodarbībā tevi pārsteidza visvairāk? Pamato atbildi!

Autore: Valda Tinkusa © Valsts izglītības satura centrs | ESF projekts Nr.8.3.1.1/16/l/002 Kompetenču pieeja mācību saturā